WIKIPEDIA

Sanskrt

Sanskrt (ISO 639-3: san (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=san); sanskrt: संस्कृत, *saṃskṛtá)*, od *sám* "zajedno" i *kṛtá* "napravljeno", doslovno: "sastavljeno", *saṃskṛtā vā́c*: "sastavljeni jezik") je jezik najstarije indijske književnosti, Veda, i ima značajnu ulogu prije svega u hinduizmu. To je klasični jezik Brahmana, a prvi put je sistematiziran još u 4. stoljeću pr. Kr. Njegov se nastanak datira još u vrijeme oko 1.200-te pr. Kr., jer se u to vrijeme uobičajeni vedski jezik razlikuje od klasičnog sanskrta. Hindi koristi riječi iz sanskrta, ali ne i njegovu gramatiku. Danas se sanskrt (već unatrag više stoljeća) piše samo devanagari-pismom.

Sanskrtom još govori 2.950 ljudi (2001) kao prvim i preko 194.000 kao drugim jezikom. Kao i latinski jezik, to je sveti jezik Hindusa jer su svi sveti tekstovi Hinduizma, od Veda i Upanišada pa do Bhagavad-Gita napisana na sanskrtu.

Primjeri riječi koje se koriste u hrvatskom a naslanjaju se na sanskrt: *arijci*, *ašram*, *čakra*, *guru*, *džungla*, *ingver*, *naranča*, *mošus*, *svastika*, *tantra*, *joga*...

Sanskrt je najstariji poznati indoarijski jezik i jedan od najstarijih indoeuropskih jezika. Iz njega su nastali jezici kao hindski i urdski (tzv. hindustanska grupa), bengalski, pandžapski, kašmirski, nepalski i, po nekim tezama, romski. *Vedski sanskrt* je arhaični oblik sanskrta kojim su napisane četiri svete Vede. Vedski sanskrt se od klasičnog sanskrta razlikuje od prilike kao Homerov grčki od klasičnog grčkog jezika.

Jedan od prvih europskih autora koji je napisao sanskrtsku gramatiku je austrijski Hrvat Filip Vezdin, pripadnik reda bosonogih karmelićana.

Sanskrt je jedan od službenih jezika u Indiji[1].

Sanskrt
संस्कृतम् saṃskṛtam

Države **govorenja:**	Indija
Regije **govorenja:**	
Broj govornika:	14 000
Rang:	
Razredba:	Indoeuropski Indoiranski Indoarijski **Sanskrt**
Pismo:	Devanagari i latinične transkripcije, u prošlosti su se koristile neke vrste pisma brahmi kao i khmersko pismo, pa kasnije tajsko pismo, te neka pisma tipa abugida u Indoneziji.

Jezični kôd

ISO 639-**1**:	sa
ISO 639-**2**:	san
ISO 639-**3**:	san

Vidi također: Jezik | Jezične porodice i jezici | Popis jezika po kodnim nazivima |Dodatak: Popis jezika

Usporedba sanskrta sa drugim jezicima

Sanskrtska riječ	Primjeri iz drugih jezika
अन्तर् (*antar*) -između	Lat. inter
अक्ष (*akša*) -osovina	Lat. axis
अग्नि (*agni*) -vatra	oganj, Lat. ignis
अज्र (*adžra*) -polje	Gr. αγρος agros, Lat. ager
आस् (*ās*) -usta	Lat. os, oris
ओष्ठ (*oštha*) -usna	usta
चन्द् (*čand*) -svijetliti	Lat. candere
दक्षिण (*dakšina*) -desno, južno	Lat. dexter
धूम (*dhūma*) -dim	Lat. fumus, dim
नीड (*nīda*) -gnjezdo	Lat. nidus
नामन् (*nāman*) -ime	Gr. ονυμα (*onyma*) Lat. nomen
नर (*nara*) -čovjek	Gr. ανηρ (*aner*)
पद (*pada*) -noga, stopalo	Gr. πους (*pous*), ποδος (*podos*)
पितृ (*pitr*) -otac	Gr. πατηρ (*pater*), Lat. pater
पुर (*pura*) -grad, utvrda	Gr. πολις (*polis*)
मधु (*madhu*) -med	Eng. mead, med
मूषक (*mūšaka*) -miš	Gr. μυς (*mys*), μυος (*myos*), Lat. mus, miš

Sanskrtski rukopis na palminim listovima, Bihar ili Nepal, 11. stoljeće

संस्कृतम्

Riječ sanskrt napisana pismom Devanagari

Primjeri najčešćih sanskrtskih riječi

- avatar अवतार (*avatāra*) -onaj koji dolje silazi [अव (*ava*) -dolje + तृ (*tr*) -prijeći]
- Buda बुद्ध (*buddha*) -probuđeni
- čakra चक्रं (*čakram*) -kotač
- Himalaja हिमालय (*himalaya*) [हिम (*hima*) -snijeg + आलय (*ālaya*) -prebivalište]
- Singapur सिंह (*simha*) -lav + पुर (*pura*) -grad, utvrda

Brojevi u sanskrtu

1. éka
2. dva
3. tri
4. catúr
5. páñcan
6. ṣáṣ
7. saptán
8. aṣṭá
9. návan
10. dáśan

Izvori

1. Ethnologue (16th) (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=san)

Vanjske poveznice

- Ethnologue (14th) (http://www.ethnologue.com/14/show_language.asp?code=SKT)
- Ethnologue (15th) (http://www.ethnologue.com/15/show_language.asp?code=san)

- http://www.sanskrit-lexicon.uni-koeln.de/mwquery/
- Sidharubam Seu Grammatica Samscrdamica (http://gdz.sub.uni-goettingen.de/dms/load/img/?PPN=PPN53771152X&IDDOC=867348)

Poveznice

Sanskrtski prefiksi

Nedovršeni članak **Sanskrt** *koji govori o jeziku treba dopuniti.* ***Dopunite ga (https://hr.wikipedia.org/w/index.php?title=Sanskrt&action=edit)*** *prema pravilima Wikipedije.*